

medvirke til gennemførelsen af en sådan ordning.

SF advarer mod at gennemføre en så omfattende refinansiering, som hverken regeringen eller Folketinget har haft mulighed for at forbedre ordentligt. Det er her afgørende for SF, at Bernsteinudvalgets 2. delrapport, der skal omfatte bl.a. andre ejerformer, mangler. SF mener, at refinansiering og nye ejerformer skal ses i sammenhæng, og ønsker, at der som del af en omfattende refinansieringsordning bliver tilbudt danske landmænd en ny ejerform, der uden spekulationsmulighed bygger på andels-eje.

SF mener, at det samlede lovforslag fra regeringen favoriserer de bedst stillede landmænd, samtidig med at de, der har mest brug for hjælp, ikke hjælpes tilstrækkeligt. Der er samtidig tale om en meget omfattende gældsombytning, der ganske givet vil give store problemer på pengemarkedet. SF har her bl.a. hæftet sig ved udtalelsen fra Nationalbanken (optrykt som bilag til denne betænkning), hvor Nationalbanken advarer mod ordningen.

SF vil samtidig tilkendegive sin interesse for at gennemføre en refinansieringsordning set i sammenhæng med nye ejerformer, når Folketinget har et bedre beslutningsgrundlag, bl.a. når Bernsteinudvalget afleverer sin 2. delrapport.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget), der indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af mindretallet stillede ændringsforslag, og som ved 2. behandling af lovforslaget vil redegøre for sin stilling til de øvrige ændringsforslag, ønsker at give udtryk for følgende:

I den hidtidige offentlige debat er regeringen sluppet igennem med at påstå, at den ordning, som den har foreslået, skulle redde dansk landbrug fra de vanskeligheder, landbruget er kommet ud i som følge af en mangeårig fejlslagen folketingspolitik.

Dette er imidlertid ikke rigtigt.

Selv om regeringens lovforslag blev uændret vedtaget med de betydelige byrder, de indebærer for alle landets skatteydere, vil der ikke væ-

re et eneste landbrug, der på blot lidt længere sigt bliver reddet. De grundlæggende skavanker berøres nemlig overhovedet ikke i regeringens lovforslag.

I stedet går disse ud på en gældssanering, en såkaldt refinansiering, som det vil tage meget lang tid at gennemføre, og som i bedste fald vil indebære, at der måske kommer et omprioreringsprovener efter omkostninger, på et beskedent beløb, som kan anvendes som ekstraordinære afdrag på løs gæld. Derefter vil landmandens situation være, at han skal klare de nye gældsforpligtelser, så han vil bryde sammen om senest tre eller fire år. Belønningen for den landmand, der indlader sig på regeringens projekt, er derfor alene, at han kan knokle yderligere i nogle år og være blevet endnu mere udslidt, før han alligevel må give op efter en stakket frist.

Men før nogen landmand overhovedet er kommet så vidt, vil der være gået både vinter og vår. Vedtages regeringens lovforslag i sommeren 1988, vil der først forløbe adskillige måneder med forhandlinger med EF, der jo principielt forbyder, at det enkelte medlemsland kan indføre nationale, statsbetalte støtteordninger, som dette er udtryk for. Grundholdningen i EF's landbrugspolitik er som bekendt, at landmændene i EF skal stilles lige, og at dette sker ved, at skatteyderbetalte tilskudsordninger gennemføres på EF-plan, hvor ca. 70 pct. af alle EF's midler anvendes som tilskud til landbruget. Til gengæld forfægter EF-retten det princip, at så skal det også være slut med særstøtte til landbrugere, så det ene lands landmænd ikke får bedre behandling end de andre medlemslandes.

Hvis regeringens lovforslag overhovedet i mere eller mindre amputeret skikkelse kommer gennem EF-nåleøjet, begynder der en kæmpe-mæssig og dyr papirmølleproces. Regeringen har tilrettelagt omprioriteringssageres behandling (refinansieringen) administrativt næsten så besværligt, som sådan noget kan gøres, specielt ved at tage området ud af de almindelige, erfarne pengeinstitutkanaler og bindende for alle landmænd overlade det til statskonto-